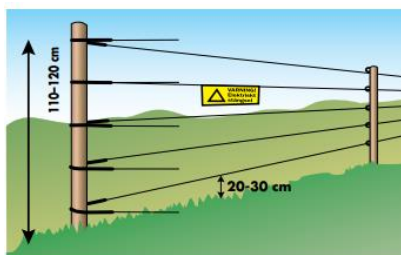
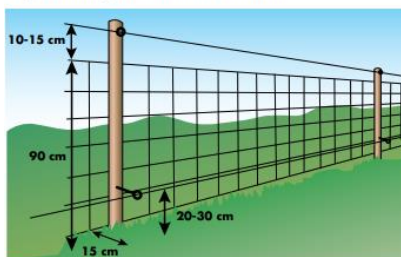


## Stängsel – förebygga skador från Rovdjur

Länsstyrelsen kan ge bidrag till förebyggande åtgärder för att förebygga rovdjursskador. Montera 5 eltrådar med den nedersta på 25-30 cm ovanför marken. På ett 5 trådigt elstängsel bör trådarna sitta på 30, 50, 70, 90 och 110 cm. Samtliga trådar ska vara strömförande.



**Fig 1.** Stängsel med fem eltrådar.



**Fig 2.** Fårnät kompletterat med två eltrådar.

Rovdjur är generellt inte särskilt benägna att hoppa över stängsel utan försöker oftast ta sig igenom de nedre delarna. Därför är det viktigt att åtminstone de tre nedersta trådarna monteras med max 20 cm mellanrum. Ett sådant här stängsel minskar framför allt risken för angrepp från varg och björn. En annan effektiv variant av stängsel mot rovdjur består av ett vanligt 90 cm fårnät med en kompletterande eltråd 15-20 cm ovanför nätet och en tråd innanför eller utanför nätet ca 20-30 cm från marken.

### Kvalitet minskar underhåll

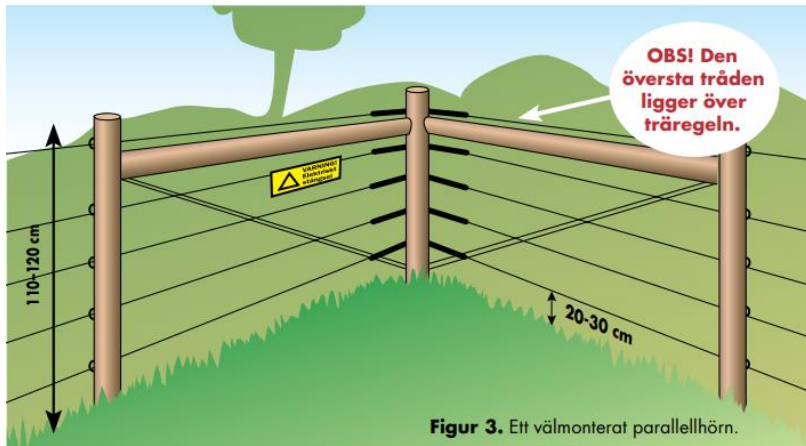
Genom att välja material av god kvalitet från början blir framtida underhåll mindre. Det gör även stängslet säkrare. Kvalitet innebär bland annat god ledningsförmåga i tråden, tillräckligt starkt aggregat och stolpar som sitter stadigt. Det rekommenderade avståndet emellan mellanstolpar i kuperad terräng är 4 m. Avståndet kan ökas i flack terräng. Välj så raka stängsellinjer som möjligt. Om mellanstolpar av andra material än trä används bör en tryckt trästolpe (4-6 cm i diameter) slås ned var 50:e meter för ökad stabilitet.

### Välj rätt stängseltråd

råden bör vara av typen "High Tensile", vilket innebär att den är extra stark och har en bra galvanisering. Trådens diameter bör vara 1,6-2,5 mm. Grövre tråd syns och håller bättre. Trådarna ska vara väl spända och för att underlätta spänning och underhåll bör gripplar eller trådspännare och stängselfjäder [Sträckfjäder - kraftig för HT tråd | Stängselfabriken TransNaval AB](#) monteras på samtliga trådar (bild 3). Skarvning av trådar bör utföras med gripplar så att trådarna får stor metallisk anslagningsyta mot varandra, vilket ger litet motstånd och god ledningsförmåga.

### Tips

- Dra så raka stängsellinjer som möjligt. Flera hörn = dyrare stängsel.
- Bygg parallellhörn för lång hållfasthet (se figur 3)



- Jämnt avstånd mellan tråd och mark.
- Använd alltid slät galvad tråd med en diameter mellan 1,6 och 2,5 mm.
- Spänn trådarna hårt med trådspännare eller gripplar.
- Sträva efter att hålla så hög spänning som möjligt. Investera i aggregat med överkapacitet.
- För att skydda får från varg och björn räcker det med trådar på höjderna 30, 50, 70 och 90 cm från marken.
- Jordningen är mycket viktig. Välj ett så fuktigt ställe som möjligt för jordspett. Mer effektivt är att gräva ner en kopparledning

För mer information kontakta oss gärna

[info@transnaval.se](mailto:info@transnaval.se)

044-822 00